

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/33/2021
Identifikačné číslo spisu: 2117011187
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2117011187.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného T. N. pre prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., o dovolaní obvineného T. N. podanom prostredníctvom obhajcu Mgr. Ing. Juraja Trokana proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 21. novembra 2019, sp. zn. 5To/68/2019, na neverejnom zasadnutí konanom 29. marca 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného T. N. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 29. januára 2019 sp. zn. 6T/10/2017 bol obžalovaný T. N. uznaný za vinného z prečinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že po predchádzajúcej vzájomnej dohode spolu s O. T. (právoplatne odsúdeným trestným rozkazom Okresného súdu Trnava z 29. júna 2017, sp. zn. 6T/10/2017) v čase asi o 02.20 hod. dňa 12.09.2016 na parkovisku na G. ulici v O., z tam zaparkovaného a neuzamknutého motorového vozidla zn. Daewoo Lubin, EČ: R. XXXBZ, z palubnej prístrojovej doky na vodičovej strane odcudzili voľne položený mobilný telefón zn. LG FLEX 2, čiernej farby, neznámeho IMEI a pánsku koženú peňaženku, čiernej farby, v ktorej sa nachádzala finančná hotovosť vo výške 270,- eur, občiansky preukaz, vodičský preukaz a bankomatovú kartu Slovenskej sporiteľne, všetko na meno L. I., čím majiteľovi odcudzených vecí L. I. spôsobili škodu vo výške 545,36 eur, pričom obžalovaný T. N. bol trestným rozkazom Okresného súdu v Trnave z 09. augusta 2016, sp. zn. 0T/179/2016 právoplatne odsúdený pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Za to súd obvinenému podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho súd pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň uložil obžalovanému povinnosť spoločne a nerozdielne s už odsúdeným O. T. nahradiť poškodenému L. I. škodu vo výške 270,- eur.

Proti uvedenému rozsudku podal obvinený odvolanie.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 21. novembra 2019 sp. zn. 5To/68/2019 odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený T. N. samostatné dovolanie. Najskôr zrekapituloval priebeh konania, pričom namietal, že krajský súd vec rozhodol na verejnom zasadnutí v jeho neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti obhajcu, aj napriek konštatovaniu súdu o splnení zákonných podmienok pre tento postup. Týmto postupom bolo podľa neho porušené právo na obhajobu podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy. Následne pripomenul časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu a uznesenia odvolacieho súdu. Upriamiac pozornosť na aplikáciu zásadu „in dubio pro reo“ vyslovil, že krajský súd vzhľadom na zistený stav veci po vykonaní dokazovania mal jeho odvolaniu vyhovieť. Ďalej uviedol, že krajský súd prehliadol všetky pochybnosti a rozpory vo výpovediach, ako aj nezákonnosť. Rovnako okresný súd nebral do úvahy žiadne skutočnosti, ktoré na hlavnom pojednávaní mal dokázať. Podľa jeho názoru súd pri dokazovaní nehodnotil, či sa skutok stal, či má znaky trestného činu, kto ho spáchal a za akých pohnútok. Ďalej namietal spáchanie trestného činu formou spolupáchateľstva, nakoľko nenaplnil žiadny zo znakov skutkovej podstaty trestného činu. Poukázal na rekogníciu, kde poškodený spoznal a označil O. T. za páchatel'a, ktorého videl vo svojom vozidle, zatiaľ čo jeho nedokázal spoznať a ani určiť, čo mal oblečené. Podľa neho mal krajský súd vzhľadom na uvedené pochybnosti vrátiť vec prvostupňovému súdu, aby bol skutkový stav objasnený bez pochybností aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 02. júna 2010 sp. zn. 3To/4/2010 pojednávajúcom o aplikácii zásady voľného hodnotenia dôkazov, ako aj uznesení najvyššieho súdu z 27. mája 2008 sp. zn. 2To/67/2006 a z 25. februára 2010 sp. zn. 5To/17/2009. Z týchto dôvodov je napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný a nezákonný. Z týchto dôvodov navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok okresného súdu, alternatívne, aby vo veci sám rozhodol tak, že ho oslobodí spod obžaloby, nakoľko podľa zásady „in dubio pro reo“ nebolo preukázané, že sa skutok stal. K dovolaniu pripojil vlastnú analýzu rozporov vo výpovediach poškodeného a svedkov opierajúc sa o argumentáciu uplatnenú už v rámci odvolacieho konania.

Následne podal obvinený T. N. dovolanie už prostredníctvom okresným súdom ustanoveného obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h) a písm. i) Tr. por. Uviedol, že v konaní pred súdom mu nebolo preukázané spolupáchateľstvo a nebolo dokázané, že sa v čase páchania skutku zdržiaval na mieste činu. Namietal výšku spôsobenej škody vo výške 270,- eur, ktorá vyplýva len z výpovede poškodeného, čo vzhľadom na stanovenú hranicu malej škody 266,- eur považuje za účelové, a za také označil aj uznesenie o vznesení obvinenia.

Pripomenul, že krajský súd rozhodoval na verejnom zasadnutí bez jeho účasti, bez toho, aby boli pre tento postup splnené zákonné podmienky, keďže o termíne verejného zasadnutia nebol vopred informovaný. Následne uviedol, že okresný a krajský súd považovali výpoveď poškodeného za vierohodnú bez akéhokoľvek ďalšieho zváženia alebo konfrontácie s inými vykonanými dôkazmi.

Podľa neho z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by sa mal ako spolupáchateľ podieľať na páchaní trestného činu, ale vykonané dôkazy preukazujú, že páchatel' bol len jeden, pričom až neskôr pri výpovediach niektorých svedkov sa objavuje ďalšia osoba, ktorá sa mala na spáchaní trestného činu podieľať. Pripomenul jednoznačné opoznanie O. T. ako páchatel'a poškodeným a nájdenie odcudzených vecí na mieste, kde spolu s partiou O. T. chytili.

Podľa jeho názoru mu nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu, keďže nemal žiadny úmysel niečo odcudzovať a odcudzené veci nedržal, ani nevidel. Napriek existencii rozporov vo výpovediach, súd podľa neho vykonal len tie dôkazy, ktoré mohli slúžiť ako podklad pre jeho odsúdenie, a teda ich nezhodnotil komplexne, ako sa to pri hodnotení dôkazov súdom vyžaduje.

V ďalšej časti upriamil pozornosť na výpovede poškodeného a svedkov. Poškodený v prípravnom konaní uvádzal, že videl osoby v aute, pričom na hlavnom pojednávaní vypovedal, že osoby videl sa len nakláňať do auta, neskôr sa vyjadroval, že podozrivé osoby naháňal on, inokedy že ich naháňali jeho

kamaráti. Svedok L. V. v prípravnom konaní tvrdil, že videl len jednu osobu utekať od vozidla a žiadne osoby vo vozidle. Na hlavnom pojednávaní však uviedol, že videl dve osoby a dokonca, že jedna mala na ruke sadru, čo v prípravnom konaní vôbec nespomínal. Svedok T. I. videl len jednu osobu a svedok T. W. videl len dve osoby utekať od auta (nie pri aute), ale v prípravnom konaní ich opísať nevedel. Až na hlavnom pojednávaní doplnil, že jeden mal na ruke sadru. Svedok J. W. rovnako v prípravnom konaní nevedel opísať druhú osobu, ale na hlavnom pojednávaní už vypovedal, že jedna z osôb mala na ruke sadru. Svedkovia si teda spoločne s odstupom času „spomenuli“ na sadru na ruke jednej z osôb. Poukázal, že námietky uplatnené v dovolaní uplatnil už v odvolaní, ale podľa jeho názoru sa s nimi nevysporiadal dostatočne.

Domáhal sa preto, aby najvyšší súd vyslovil, že v konaní došlo k porušeniu zákona a napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu zrekapituloval priebeh doterajšieho konania, ako aj obsah predmetného dovolania. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. uviedol, že z napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že tento vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného práve z dôvodu, že na takýto postup boli splnené zákonné predpoklady, a to s poukazom na to, že obžalovaný si neprevzal upovedomenie o termíne verejného zasadnutia na adrese, na ktorú žiadal zásielky doručovať. Z uvedeného vyplýva, že upovedomenie bolo T. N. doručené s uplatnením inštitútu tzv. fikcie doručenia.

Ostatné dovolacie námietky podľa jeho názoru predstavujú namietanie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu, čo však nie je možné v rámci dovolania vecne preskúmať. Okrem toho je zrejmé, že sa jedná o námietky uvádzané aj v predchádzajúcom štádiu súdneho konania, s ktorými sa vo veci konajúce súdy náležite a presvedčivo vysporiadali.

Záverom navrhol, aby najvyšší súd v zmysle § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí predmetné dovolanie odmietol.

Vyjadrenie prokurátora bolo zaslané obvinenému, prokurátorovi a poškodenému, pričom, títo sa k nemu nevyjadrili.

Následne prvostupňový súd doručil spis dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por. Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expresis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h) a písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Zásadným porušením práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.] sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možností obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. možno dovolanie podať v prípade, ak v dôsledku nerešpektovania ustanovení zákona o konaní hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného (bez splnenia zákonných podmienok) došlo k závažnému porušeniu práva obvineného zúčastniť sa na konaní pred súdom. Účelom ustanovení upravujúcich prítomnosť obvineného na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí je zabezpečiť dodržiavanie jeho práv a povinností zakotvených v Trestnom poriadku, a to najmä, že obvinený má právo zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí o odvolaní, má právo vyjadriť sa ku každému dôkazu, má právo na záverečnú reč a právo posledného slova a v konaní o odvolaní má právo ako posledný predniesť konečný návrh a pod.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Vzťahuje sa k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Prvou je vyhľadávanie dôkazov, druhou ich zabezpečenie, tretou ich vykonávanie a poslednou etapou dokazovania je hodnotenie dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa týka

predovšetkým tretej etapy dokazovania, t. j. vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania (vyhľadávanie a zabezpečovanie), pretože dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila [§ 119 ods. 4 (pozn. súdu: v zmysle aktuálne účinnej právnej úpravy ods. 5) Tr. por.], nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci.

Dovolací dôvod podľa § 371 písm. h) Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu. Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. obvinený namieta, že verejné zasadnutie pred odvolacím súdom bolo vykonané v jeho neprítomnosti.

Vzhľadom na túto námietku obvineného bolo úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či konaním pred odvolacím súdom, ktoré vyústilo do dovolaní napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trnave, a to prerokovaním veci odvolacím súdom na verejnom zasadnutí bez prítomnosti obvineného, nedošlo k porušeniu jeho ústavne garantovaného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti.

Dovolací súd úvodom konštatuje, že možnosť použitia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. v prípade, že ide o vykonanie verejného zasadnutia odvolacieho súdu v neprítomnosti obvineného v rozpore so zákonom, nemôže byť viazaná na splnenie podmienok uvedených v § 371 ods. 4 Tr. por. Tento dovolací dôvod totiž vzniká až samotným postupom odvolacieho súdu, ktorého nezákonnosť je napadnuteľná až následne po skončení trestného stíhania a za predpokladu, že na verejnom zasadnutí bolo vyhlásené aj rozhodnutie, ktorým sa právoplatne skončilo trestné stíhanie.

Prítomnosť obvineného na verejnom zasadnutí upravuje § 293 Tr. por. Nutnosť jeho účasti na ňom je potrebné posudzovať podľa toho, či súd obvineného podľa § 292 ods. 1 Tr. por. na verejné zasadnutie predvolal alebo ho o termíne verejného zasadnutia len upovedomil.

Podľa § 293 ods. 5 Tr. por. verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

Vychádzajúc z uvedenej zákonnej úpravy je zrejmé, že je na úvahe predsedu senátu, či obvineného na verejné zasadnutie predvolá z dôvodu, že jeho osobnú účasť na verejnom zasadnutí považuje odvolací súd za nevyhnutnú, alebo argumentum a contrario ho o termíne verejného zasadnutia „len“ upovedomí, ak jeho osobná účasť na verejnom zasadnutí nie je nevyhnutná. V závislosti od toho, ktorú z možností predseda senátu zvolí, musí potom postupovať aj pri posudzovaní splnenia podmienok vykonania verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného.

Obvineného súd na verejné zasadnutie spravidla predvoláva vtedy, keď považuje za nevyhnutné ho vypočuť, vyzvať k vyjadreniu k dôkazu vykonanému na tomto verejnom zasadnutí, alebo ho požiadať o bližšie vysvetlenie jeho odvolania. V ostatných prípadoch, keď osobná účasť obvineného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu nie je nutná, sa obvinený o verejnom zasadnutí len upovedomí, a to ako osoba, ktorá svojim návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, respektíve ako osoba, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím.

Podľa § 34 ods. 7 Tr. por. obvinený je povinný na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať, vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní alebo súd obvineného poučí.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. por. ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel; toto neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmienечnom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu.

Zo spisového materiálu vyplýva, že na č. l. 445 sa nachádza vrátená neprevzatá zásielka obsahujúca upovedomenie o termíne verejného zasadnutia. Zásielka bola adresovaná na adresu W., ktorú obvinený uvádza na svojich podaniach. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že prvostupňový riadne súd doručil upovedomenie v zmysle § 34 ods. 7 a § 66 ods. 3 Tr. por., čím boli splnené podmienky pre konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného (§ 293 ods. 5 Tr. por.), pričom svoju neúčasť na verejnom zasadnutí obvinený hodnoverne neospravedlnil (§ 293 ods. 8 Tr. por.). Krajský súd v Trnave preto správne vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného a jeho odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 319 Tr. por. zamietol. S odkazom na uvedené dôvody musel dovolací súd konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. nebol naplnený.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (bližšie vid'. R 24/2020-I).

V rámci dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. obvinený neoznačil dôkazy, ktoré podľa neho neboli vykonané zákonným spôsobom. Na tomto mieste je potrebné poukázať na § 371 ods. 4 Tr.

por., podľa ktorého dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Nakoľko obvinený v rámci odvolacieho konania nenamietal zákonnosť vykonaných dôkazov, dovolací súd v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. konštatuje, že v danom prípade nebolo možné prihliadať na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Pri uplatnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. namietal nevysporiadanie sa so znakmi skutkovej podstaty trestného činu, páchatelom, pohnútkami a spáchanie trestného činu formou spolupáchateľstva.

Najvyšší súd musel predovšetkým opätovne pripomenúť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. predpokladá výlučne chyby právne, teda chyby, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatela alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať napríklad rozhodovania o treste či ochrannom opatrení. Predmetný dôvod dovolania ale vylučuje námietky skutkové [§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., veta za bodkočiarkou], čo znamená, že nie je prípustné namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, a tiež hodnotenie vykonaných dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne k náprave hmotnoprávných chýb.

Z toho vyplýva, že (ani) na podklade tohto dovolacieho dôvodu nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por., keďže to sú otázky upravené normami procesného práva, a nie hmotným právom. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom dovolacieho dôvodu vzneseného podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. môže byť len nesprávne právne posúdenie skutku uvedeného v skutkovej vete rozhodnutia ustálené súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré už nie je možné akokoľvek doplniť a meniť.

Najvyšší súd po preskúmaní zistil, v skutkovej vete výrokovej časti dovolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je nepochybne a celkom jednoznačne vyjadrené, že obvinený spoločným konaním si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený. Uvedené vymedzenie samotného konania, a to vrátane špecifikovania jeho následku a príčinnej súvislosti medzi nimi, patrí spolu s ustálením konkrétnej formy zavinenia do okruhu skutkových (a nie právnych) zistení a záverov, ktoré sú z prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu vylúčené. Ich revízia v danom konaní preto neprichádza do úvahy. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd sa plne stotožňuje s právnou kvalifikáciou skutku súdmi prvého a druhého stupňa.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd uvádza, že po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom nezistil v dovolaním napadnutých rozhodnutiach konajúcich súdov ani také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Podľa dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., v prejednávanej veci taktiež uplatneného obvineným, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu sa vyžaduje, aby v prerokúvanej veci bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa alebo bol trest uložený mimo rámca trestnej sadzby. Iné pochybenie spočívajúce v nesprávnom vyhodnotení kritérií uvedených v § 34 až § 39 Tr. zák. a v dôsledku toho uloženie neprimerane prísneho (alebo naopak mierneho) trestu, nie je možné dovolaním vytykať prostredníctvom uvedeného dovolacieho dôvodu.

Obvinený môže namietať len nezákonne uložený trest mimo hraníc trestnej sadzby, prípadne neprípustný trest, nie však voľnú úvahu súdu pri ukladaní trestu a hodnotenie svojej osoby, pokiaľ je trest uložený v rámci zákonom určenej trestnej sadzby.

V tomto prípade ide prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku za ktorý je ustanovená trestná sadzba 6 mesiacov až 3 roky. Pri určení trestu odňatia slobody vo výmere skôr uvedenej trestnej sadzby, teda v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nemôže byť naplnený. Ako už totiž bolo uvedené, dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. možno rozhodnutie (úspešne) napadnúť, len ak bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. V posudzovanom prípade je však evidentné, že sa o takúto situáciu nejedná. Obvinenému bol uložený druh trestu, ktorý zákon umožňuje uložiť pre trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pričom tento mu bol uložený aj v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinenému bol uložený trest v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe a takého druhu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. preto tiež nie je daný.

V rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený namietať, že odvolací sa v odôvodnení svojho uznesenia nevysporiadal s rozpormi svedeckých výpovediach s jeho výpoveďou.

Po preskúmaní súdneho spisu bolo zistené, že odvolací súd sa s rozpormi vo výpovediach svedkov vysporiadal na strane 3 uznesenia, v ktorom ustálil, že nie je dôvod spochybňovať výpoveď svedkov, nakoľko sú konzistentné ku skutočnostiam, o ktorých vypovedali, vyjadrovali sa jasne, zrozumiteľne, navzájom si neprotirečia, a preto nemohol akceptovať námietku ich nedôveryhodnosti. Rovnako sa vysporiadal aj s rozpormi vo výsluchu poškodeného.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. potom najvyšší súd v kontexte uvedených zistení považuje za žiaduce pripomenúť, že vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom. Tak, ako pre zisťovanie skutkového stavu veci, aj pre samotné hodnotenie dôkazov platia v trestnom konaní zákonom stanovené pravidlá, podľa ktorých je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok pritom nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., v zmysle ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nemôže opätovne prehodnocovať vykonané dôkazy podľa predstáv obvineného - dovolateľa, pretože takéto oprávnenie mu zo zákona nevyplyva. Hodnotenie dôkazov totižto nenapĺňa žiadny dovolací dôvod.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd nemohol námietkam obvineného založeným na vlastnom hodnotení výpovedí svedkov a na nespokojnosti s rozsahom a obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia priznať v rámci dovolacieho konania akúkoľvek relevanciu. Samotné hodnotenie či už rozsahu alebo, v danom prípade najmä výsledkov vykonaného dokazovania a z neho vyplývajúce ustálenie priebehu skutkového deja a ďalších okolností spáchania žalovaného skutku, ako už bolo uvedené, nemôže byť predmetom prieskumnej právomoci dovolacieho súdu.

Zároveň k vyššie vymedzeným námietkam obvineného v kontexte dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné poznamenať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne

práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nie je porušením práva na obhajobu, a preto nemôže napĺňať dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Námietky obvineného k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá jeho predstavám, tak svojím obsahom nenapĺňajú nielen obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani skutočnosť, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe platí, že nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu sám osebe nie je dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktoré predpokladá porušenie práva na obhajobu len v procesnoprávnom význame a nezahŕňa aj prípady nedostatku odôvodnenia súdneho rozhodnutia (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. marca 2009, sp. zn. III. ÚS 83/2009), pričom dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Tr. por.).

Najvyšší súd pripomína, že správnosť zistenia skutkového stavu. by bolo možné napádať jedine podľa § 371 ods. 3 Tr. por. prostredníctvom dovolania ministra spravodlivosti, ktorý však koná iba na podnet. Z uvedeného dôvodu a vzhľadom na dostatočné odôvodnenie krajského súdu, nie je možné uvedené námietky subsumovať pod žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Len pre úplnosť musí najvyšší súd poukázať, že ostatné dovolateľom uplatnené námietky smerovali k polemike s názormi súdov nižšieho stupňa a tým aj k správnosti zistenia skutkového stavu. Ten by však bolo možné napádať jedine podľa § 371 ods. 3 Tr. por. prostredníctvom dovolania ministra spravodlivosti, ktorý však koná iba na podnet. Navyše hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvineného, nepatrí pod žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Záverom dovolací súd dodáva, že pokiaľ ide o podanie spísané výhradne obvineným, tie nespĺňajú kvalitatívne kritérium požadované ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého môže obvinený podať dovolanie, respektíve aj akékoľvek iné podanie, len prostredníctvom obhajcu. Najvyšší súd aj napriek tomu, rešpektujúc nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. januára 2010, sp. zn. IV. ÚS 305/09, pri svojom rozhodovaní prihliadol na jeho obsah, v značnej časti totožný s obsahom dovolania podaného prostredníctvom obhajcu, pričom ani výhrady dovolateľa, neuvádzané v podaní obhajcu, nemali, s ohľadom na vyššie uvedené závery vyslovené na margo nenaplnenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h) a písm. i) Tr. por., dopad na zmenu rozhodnutia o tomto dovolaní.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.